

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez po-
czt: kwartalnie 4 zł.;
miesięcznie 1 zł. 40 cent.
Z pocztą: kwartalnie 5 zł.;
miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercyja w półkolumnie
drukem garmont, 7 cen-
tów od wiersza. — Rekla-
macye są wolne od opłaty
pocztowej.

PRENUMERATA

na GAZETĘ LWOWSKĄ z DZIENNIKIEM URZĘDOWYM i PRYWATNYM wynosi
od 1. kwietnia do 30. Czerwca 1864.

dla miejscowych 4 zł. } waluty austr.
dla zamiejscowych z przesyłką pocztową 5 zł. }

Przesyłki (franco) odbiera Kanton Gazety Lwowskiej, ulica Niższa Ormiańska Nr. 347.

Część urzędowa.

Wiedeń. 22go marca. Dnia dzisiejszego wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany XIII. zeszyt dziennika ustaw państwa.

Tenże zeszyt zawiera:

Nr. 27. Oświadczenie ministerjalne z 16. stycznia 1864, względem umowy między c. k. rządem austriackim i kr. pruskim co do poparcia służby bezpieczeństwa w okregu granicznym obu państw, i wzajemnego udzielania sobie pomocy przy wypadkach elementarnych.

(Według protokołu ddtto Berlin 1. marca 1864 wymienione za podobne oświadczenie król. pruskie ddtto 27. lutego 1864 i dzień 1. kwietnia 1864 ustanowiono do wejścia umowy w moc obowiązująca.)

Nr. 28. Rozporządzenie ministerstw stanu, sprawiedliwości i policyi z 10. marca 1864, względem potrzebnych do przeprowadzenia ustawy z 22. października 1862, Nr. 72 Dz. U. P. postanowien względem uzdolnienia do wykonywania urzędu sędziowskiego przy przestępstwach przydziałonych c. k. władzom policyjnym do badania i ukarania; ważne dla Czech, Dalmacyi, Galicyi z Krakowem, Austrii powyżej i poniżej Anizy, Salcburga, Styrii, Karyntyi, Krainy i Bukowiny, Morawii, Szlaska, Tyrolu, Vorarlberga, Gorycyi i Gradiski, Istrii i miasta Tryestu z obwodem.

Nr. 29. Rozporządzenie ministerstwa finansów z 10. marca 1864, względem zastosowania ustawy z 13go grudnia 1862, względem ekwiwalentu należności od akcyjnych i innych zarobkowych stowarzyszeń.

Nr. 30. Rozporządzenie ministerstwa finansów z 18. marca 1864, względem utworzenia finansowej władzy krajowej dla Bukowiny.

Część nieurzędowa.

Lwów, 25. marca.

Wiener Abendpost z 23go marca pisze: „Warszawski rząd narodowy dał znowu znak życia po długim milczeniu. Dnia 18go b. m. ukazała się proklamacya „rządu narodowego“ do Europy, wymierzona głównie przeciw rządowi austriackiemu i ogłoszonemu w Galicyi stanowi obłężenia. Rząd narodowy nie zaprzecza, że ostatecznym celem powstania jest przywrócenie Polski w granicach z r. 1772, jednak nie przyznaje wcale, jakoby zmierzał osiągnąć ten cel w austriackiej części Polski przemocą oręża. Raczej ma on nadzieję, że wypadki w Europie same sprowadzą ten rezultat. (!) — Rząd austriacki — tak rozprawia ten dokument — stawiał zawsze, pomimo początkowego spółdziałania z mocarstwami zachodnimi, wszelkie możliwe przeszkody powstaniu, chwycił i karał ochotników idących do Królestwa. Teraz zrzuciła Austria maskę, ogłaszając w Galicyi stan obłężenia, który jednak de facto dawno tam już istniał. Na „wymówkę rządu austriackiego“, że stosunki Galicyi stały się nie znośnymi dla prawowitego rządu na własnym jego terytorjum, można odpowiedzieć, że Austria niemożo Galicyi nazwać *prawie swoją własnością*. Święte przymierze jest bez wątplenia znowu przywrócone, i tylko ten nie widzi tego, kto nie chce widzieć.“ W tym duchu rozprawia proklamacya dalej. Co do Rosyi, niezbywa w tym dokumencie na zwykłych skargach na barbarzyństwo i nadużycia władzców. — Pod względem nowych ukazów włóściańskich zwraca on uwagę na to, że hasło rządu rosyjskiego jest czysto socyalistyczne. W tej mierze dzierżą Bergi, Anienkowy i Murawiewy sztandar swego zmarłego pana i mistrza Nikołaja I. Także na Prusy uderza gwałtownie ten dokument rewolucyjny.

Ale takie manifestacye rządu narodowego, jak obecna, mogą zaprawdę tylko przyczynić się do uzasadnienia i usprawiedliwienia smutnych środków, których musiano użyć w Galicyi. Rządowi austriackiemu były te zapatrywania się znane rzeczywiście od dawna.

Z Krakowa donoszą Jener. Kor., że tamtejszej władzy bezpieczeństwa powiodło się odkryć drukarnię tak zwanego rządu narodowego, i w nocy z 22. na 23. b. m. uwięzić samego druka-

rza, przeciw któremu istnieją w tym względzie stanowcze dowody. Aresztowanego oddano przynależnemu sądowi wojennemu.

Temu samemu dziennikowi piszą z nad niższego Dunaju, że Klapka i Türr znajdują się rzeczywiście w Księstwach naddunajskich. Faktowi temu, — który zresztą także z innej strony potwierdzają —, zaprzeczano gorliwie z przyczyn łatwych do pojęcia; tymczasem stoją już związane znakomitości rewolucyi na czele uorganizowanego ruchu. Związek jego z przesileniem, które zbliża się nieustannie i zagraża stosunkom istniejącym w Księstwach naddunajskich, nieda się wcale zapoznawać.

Duński dziennik *Berlingske Titende* z 21. b. m. donosi, że rząd nie przystał na zawieszenie broni. Opuszczenie pozycyi dypelskiej nie może być równie jak stan terażniejszy w żaden sposób postawa zawieszenia broni.

Z Sztokholmu otrzymała Jen. Kor. list, z którego przytacza następujący ważny szczegół: W mowie, którą zagajony został Storthing norweskki, oświadczył Król Jan, że żąda od Norwegii tylko tej samej swobody działania, jaką przyznała mu już Szwecya. Przytem wspominał Król o mogących nastąpić wypadkach, któreby bez wątplenia wymagały ofiar obudwu narodów.

Lwów, 24. marca. Wojna z Danią głównym jest jeszcze wypadkiem w dzisiejszej polityce europejskiej. Rząd duński podobno odrzucił, a przynajmniej dotąd nie przyjął proponowanej konferencyi z zawieszeniem broni, na które dwa wielkie mocarstwa niemieckie, w chęci zatamowania rozlewu krwi zezwoliły. Nalegania ministrów angielskich, którzy szczerze pracują w interesie utrzymania pokoju europejskiego, dotąd nie odniosły w Kopenhadze pożądanego skutku. Dania trwa w uporze, trwa w zaślepieniu, które drogo opłacić będzie musiała. Los szanów dypelskich, los Fryderycyi, nie może być dla nikogo wątpliwym; warownie te padną pod bohaterskim wysileniem armii sprzymierzonej; wcześniej czy później, los ten ich nie minie. Czyli zaś Dania, nawet po upadku ostatniego tego przedmurza, skłoni się do przyjęcia cięższych naturalnie warunków pokoju, niżeli te, które jej dwa wielkie mocarstwa dziś jeszcze stawiają, tego przewidzieć zaiste nie można. Zdawałoby się, że w Kopenhadze władza wysunęła się z rąk Króla, z rąk ministrów, słowem z rąk ludzi myślących i idee politycznej mających, i że wszystko dzieje się tam pod wpływem zfanatyzowanego gminu, o którego zaciekłości świadczą napady w Veile w Jutlandyi na wojska sprzymierzone. Bo postępowanie rządu duńskiego w obec szlachetnego umiarkowania sprzymierzonych mocarstw, niezem usprawiedliwić się nie da. Dania nie ma żadnego widoku obecj pomocy; gabinet londyński znużył się w końcu odrzucaniem rad swych z najszczerzej chęci wpływających, i zostawi Danię własnemu jej losowi, który sobie zaślepieniem swem sama zgotuje. Opozycya w parlamencie angielskim nastaje wprawdzie żywo na postępowanie ministrów, zarzuca im słabość i miękkość, boleje nad utratą znaczenia i wpływu dumnego dawniej Albionu, ale to wszystko czeze deklamacye, bo żaden z jej członków nie śmiał wystąpić z jawnem sformułowaniem wniosków wojennych. Naród angielski nie chce wojny, nie dba o błyskotki próżności jego narodowej schlebiać mogące; pragnie on utrzymania pokoju i błogosławieństwa, które li tylko z ustalonego pokoju wypłynąć może. *Times* przeważny ów organ City londyńskiej, w każdym z swych numerów głosi takowe usposobienie i występuje w jego obronie, przeciwko krzykaczom, którzyby kłeski i pozogi wojenne wywołać chcieli. Bez współdziałania zaś Anglii, żadne inne mocarstwo nie wmięsza się w spór obecny duńsko-niemiecki. Wojna więc trwać będzie może jeszcze czas dłuższy, pochłonie liczne może jeszcze ofiary, ale w żadnym razie Europą nie wstrząśnie. Przewidzieliśmy to niejako, bo na samym początku zatargów z Danią przed rozpoczęciem jeszcze kroków wojennych, w dzienniku naszym jawnie to wypowiedzieliśmy, że zdaniem naszym Anglia poza dyplomatyczną interwencyę w sprawie duńskiej nigdy się nie posunie, tem samem zaś sprawa ta nie wyjdzie z lokalnych swoich rozmiarów. Jeden tylko wypadek z wojny duńskiej wykluczyć się mogący mógłby spowodować groźniejsze europejskie zawikłanie. Mara skandynawizmu jest podobno na dnie szalonych agitacyj, pospólstwo kopenhagskie do sza-

lonego oporu podlegających. Dania złączy się miała z Szwecją i Norwegią w jedno państwo północne unią kalmarską przypominającą. Obrót taki sprzeciwiałby się wyraźnemu interesowi Anglii a nawet i Rosyi, i dla tego obawiać się go nie można. Przypuścić-wszy nawet, że Król Chrystyan IX. nie miałby dość siły do zgniecenia rewolucyi wprost przeciwko niemu i jego dynastyi wymierzonej, to wątpliwości nie ulega, iż z jednej strony Anglia, widząc własny swój interes widocznie zagrożony, użyłaby mu skwapliwej pomocy do stłumienia rewolucyjnego wybuchu. Z drugiej zaś strony Anglia wspólnie z Rosją nie dozwoliby Królowi szwedzkiemu wystąpić w roli, która mogła zniszczyć obecny stosunek równowagi europejskiej. Szwecya zaś w zanadto żywej musi mieć pamięci klęski, które z powodu nierozważnych wojen w przyszłym już i obecnym nawet wieku poniesła, ażeby odważyć się miała na wywołanie zatargów, któreby niepodległości i bytowi jej zagrozić mogły. Lud w Sztokholmie burzy się wprawdzie i marzy o czynnym w obronie Danii wystąpieniu, ale ministrowie królewscy, ludzie rozważni i doświadczeni powstają przeciwko wszelkim wybuchom szalu i namietności, i spodziewać się można, iż w danym nawet razie zdołają utrzymać w korbach porządek i uległości burzliwe żywioły, któreby pokojowi europejskiemu zagrażać mogły.

Mozarchia Austriacka.

Brzeżany. 20. marca. (Obywatelstwo honorowe.) Dnia wczorajszego burmistrz tutejszy z liczną deputacyą tutejszego wydziału gminnego, w której wzięli udział najznakomitsi obywatele chrześcijańscy i izraelicy, wręczył dotychczasowemu komendantowi placu, a obecnie komendantowi obwodu, panu majorowi Józefowi Mossing, dyplom na honorowego obywatela naszego miasta, a to w dowód uznania zasług, które ten powszechnie szanowany mąż zjednał sobie przez wieloletnią troskliwość o interesa gminy. Pan major dziękując z wzruszeniem, wyraził nadzieję, że lojalne usposobienie naszego miasta ułatwi mu terazniejsze trudne zadanie.

Godzi się wspomnieć tu, że wybór pana majora na wojskowego komendanta tutejszego obwodu, był powszechnie bardzo dobrze przyjęty, albowiem tenże przy dokładnej znajomości stosunków będzie mógł spełnić swoje trudne zadanie równie z energią jak z roztropnością.

Czerniowce. 19. marca. (Obrady sejmowe.) Na 6. i 7. posiedzeniu sejmiku bukowińskiego załatwiona została ustawa o konkurencyi względem gościńców krajowych. Debatowano przytem nad drugą ważniejszą różnicą między wnioskami mniejszości wydziału krajowego a wnioskiem rządowym co do utworzenia i składu komitetu gościńców. Wniosek rządowy powiada: „dla każdego gościńca konkurencyjnego będzie ustanowiony osobny komitet, który będzie prowadził nadzór i administracyę przynależnego gościńca, a który ma składać się z najwyższej opodatkowanych właścicieli wielkich posiadłości gruntowych w okręgu konkurencyjnym i z 5 do 9 członków, obieranych przez obowiązane do konkurencyi gminy miejscowe i obszary dworskie na sześć lat.“ Temu sprzeciwiają się *Simonowicz* i *Petrino*. Pierwszy sądzi, że ludność nie posiada jeszcze dostatecznego stopnia oświaty, by mogła strzedz należycie tak powszechnego interesu publicznego, jaki stanowią gościńce; gościńce są podług powszechnego kodexu cywilnego dobrem publicznym, a nawet podział członków komitetowych byłby niesprawiedliwym w stosunku do ciężarów. Wniosek mniejszości żąda, „ażeby dla każdego politycznego powiatu urzędowego ustanowiony został komitet, któryby miał siedzibę swoją w miejscu władzy politycznej i w miarę liczby ludności powiatu składał się z 5 do 9 członków.“ *Mikulitsch* wykazał, że komitet taki kosztowałby rocznie 3000 złr. Wniosek rządowy został przyjęty.

Do ostatniego paragrafu zaproponował deputowany *Hormuzaki* dodatek: „ażeby istniejące ustawy tak długo były wykonywane, dopokąd niebędą wydane ustawy krajowe, które uregulują podział gościńców na rozmaite kategorie.“ *Petrino* utrzymuje, że dzisiejszy stan nie jest żadną ustawą uregulowaną. *Wojnarowicz* pyta, które z dawniejszych ustaw miałyby obowiązywać dalej w takim razie, kiedy nie ma żadnych? — Wniosek *Hormuzaki*go upadł. — Po przyjęciu ustawy przy trzecim odczycie przystąpił *Issetschek* do umotywowania swego wniosku względem „wezwania rządu, ażeby wniósł ustawę co do poboru i rozkładu podatku zarobkowego i dochodowego od towarzystw akcyjnych.“ Mowca skreślił historycę powstania tego wniosku i zwracał uwagę na to, że przy bliskiej budowie kolei miałyby taka ustawa znaczenie także dla Czerniowca. Wniosek ten poparty bardzo licznie oddany został komitetowi złożonemu z 7 członków. Poczem odroczył się sejm z powodu świąt wielkanocnych do 31. marca.

Wiedeń. 23. marca. (Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.) *Najjaś. Państwo* kazali oświadczyć komitetowi, który zajmują się urządzeniem balu maskowego na dniu 5. kwietnia na rzecz ranionych wojowników, że raczą zaszczyścić ten bal, swoją obecnością. Karty na ten bal wydawane będą dnia 30. marca w sali konwersacyjnej w hotelu austriackim. — Jak się dowiaduje jedna z litografowanych korespondencyi wiedeńskich nie będzie *Najjaś. Pani* dla niepomysłnego powietrza uczestniczyć ani w ceremonii umywania nóg w wielki czwartek, ani też w żadnej innej ceremonii w burżu w wielkim tygodniu. — Arcyksiężna *Zofia* i Arcyksiężna *Ludwik Wiktor* odjeżdżają dziś do Salzburga, z kąd Arcyksiężna *Zofia* uda się na kilka dni do Mnichowa. — Arcyksiężę *Fer-*

dyndand Maksymilian i Arcyksiężna *Charlotte* odjeżdżają dziś po południu osobnym pociągiem do Tryestu: wieści, jakoby *Najjaś. Państwo* mieli im towarzyszyć, zaprzeczają dzisiaj. — Arcyksiężę *Karol Ludwik* odjechał wczoraj do Gracu.

Minister stanu, p. *Schmerling* uda się na święta do Mołk. — Grecki poseł, baron *Sina*, przybędzie tu dziś z Paryża.

Francya.

Paryz. 20. marca. (Termin wyjazdu Jego Ces. Wys. Arcyksięcia Ferdynanda Maksymiliana do Meksyku. — Różne wiadomości.) Według dziennika *la France* Cesarz Jego Mość meksykański i Cesarzowa wypłyną dnia 2. kwietnia z Tryestu na pokładzie fregaty parowej „*Novara*.“ Dzień ten wyjazdu ostatecznie już wyznaczony został. Cesarz i Cesarzowa zatrzymają się dwa dni w Rzymie i udadzą się potem w dalszą podróż do Veracruzu. Fregata parowa francuzka „*Themis*“, która ma towarzyszyć Monarsze wypłynąć ma niebawem z Tulonu wprost do Tryestu. Ministrem cesarskim bez teki, który kontrasygnować ma edykta cesarskie zaraz po przyjęciu korony mianowany został pułkownik *Velasquez de Leru*, dawniejszy minister robót publicznych w Meksyku. Szefem sztabu głównego Cesarza Maksymiliana I. będzie generał *Woll*, Francuz, który przez długie lata zostawał w służbie meksykańskiej. Z obawy żółtej febry Cesarz i Cesarzowa nie będą się wcale zatrzymywać w Veracruz, lecz przyjmować będą władzę w Orizabie. W przepływie około granic hiszpańskich dostojni podróżni wysiedzą na ląd w Walencji, dla widzenia się z Królową hiszpańską i jej małżonkiem.

Z jeńców wojennych meksykańskich do Francyi przywiezionych wróciło do Meksyku 260 oficerów i 5 generałów, którzy uznali nowy porządek rzeczy i ślubowali uroczyście, iż nigdy nie podniesą broń przeciwko Cesarzowi, lub przeciwko wojskom francuzkim. Rząd tymczasowy w Meksyku udzielił kilku bankierom przywilej do założenia banku eskontowego. *Memorial diplomatique* twierdzi, iż Cesarz Maksymilian przywileju tego nie potwierdził.

Włochy.

(Różne wiadomości.) Do *Jen. Kor. austr.* piszą z Tyrynu pod dnem 18. marca, iż rząd sardyński odebrał nader smutne i zatrważające doniesienia względem usposobienia ludności w Neapolitańskim. W dzień urodzin Wiktora Emanuela rozlepiono na rogach ulic plakaty podburzające, nadto na ulicy Toledo wystawiono posąg jego z papieru z zawiązanymi oczami. Generał *Lamarmora* z tego powodu wysłał swego szefa sztabu, pułkownika *Bariele*, do Tyrynu. — Generał *Fanti*, który dla słabości zdrowia zimę w Kairze przypędzić musiał, odpowiedział na zapytanie ministra wojny, iż nie będzie w stanie wziąć czynnego udziału w służbie wojskowej, oświadczył tylko, iż w krótkce powróci zamyśla do Tyrynu. — Znany hr. *Arese* ma znów być wysłany do Paryża w nadzwyczajnej misyi. Natomiast przybył do Tyrynu baron *Ricasoli*. Przybycie jego równie jak nominacya nowych senatorów prawie wszystkich z prowincyi południowych, ma na celu ułatwienie rządowi przeprowadzenia w senacie przyjętego przez izbę deputowanych prawa o zrównanie podatku gruntowego, oraz podniesienie sympatyj dla rządu w krajach przyłączonych. Wszakże rząd sympatyje te zupełnie utracił, a nowe prawo pozbawiło go nawet najwierniejszych dotąd stronników.

Powszechna augsburska gazeta donosi z Sycylii o okropnościach jakich się na wyspie tej piemoncey karabinierowie dopuszczają. W pobliżu miasteczka *Ogliastro* zastali oni czterech ludzi śpiących w polu i zastrzelili ich bez żadnego procesu. Morderstwa takowe często się zdarzają i uchodzą bezkarnie.

Królestwo Polskie

Ukaz względem urządzenia gmin wiejskich.

(Ciąg dalszy.)

F. O pisarzu gminy.

Art. 63. Prowadzenie ksiąg i całej w ogóle korespondencyi tak w urzędzie wójta gminy, jako też i w sądzie gminnym wklada się, pod najbliższym wójta gminy dozorem i kierunkiem, na pisarza tam, gdzie takowy ustanowiony będzie. Pisarz obowiązany jest prowadzić wszystkie księgi dokładnie i porządnie, oraz z należytą ścisłością zamieszczać w korespondencyach i świadectwach w imieniu wójta gminy, sądu lub zebrania gminy wychodzących, wszystko to co przez nich było uchwalone lub zawyrokowane. W razie przeniesienia się, pisarz pod sąd kryminalny oddany zostanie.

W gminach, w których dla braku funduszków nie będzie oddzielnego pisarza gminy, prowadzenie korespondencyi pozostawia się odpowiedzialności i bliższemu rozporządzeniu samego wójta gminy.

Art. 64. Na pisarza gminy wklada się zarazem obowiązek pomagać sołtysom na żądanie w prowadzeniu ich korespondencyi i w sporządzaniu tych uchwał zebrań gromad wioskowych, które na piśmie sporządzone być winny.

II. O naznaczaniu i oddalaniu urzędników administracyi gminnej, o ich prerogatywach służbowych i odpowiedzialności.

A. O naznaczaniu urzędników administracyi gminnej.

Art. 65. Wszystkie w ogóle urzęda administracyi gminnej obsadzają się z wyborów; naznaczenie wszakże pisarza, według oddzielnego porządku w art. 77 przepisanego, odbywać się ma.

Art. 66. Na urzędu, w moc artykułu 65 od wyborów zależące, **naznaczeni być nie mogą:**

- osoby niechrześcijańskiego wyznania.
- osoby nie mające lat 25 wieku,
- osoby pod opieką lub kuratelą zostające,
- osoby nie mające stałego od lat trzech przynajmniej w gminie zamieszkania.
- skazani na kary pociągające za sobą utratę prawa zajmowania urzędów publicznych,
- zostający pod sądem lub śledztwem, lub też pod dozorem policyi.

Art. 67. Wójta gminy i ławników obiera zebranie gminy. Zebranie obrac może wójtem gminy i ławnikiem każdego bez różnicy stanu mieszkańca gminy, mającego prawo uczestniczenia w czynnościach zebrania gminy i posiadającego w gminie, prawem osobistej własności, przynajmniej sześć morgów ziemi. Od osób zadość czyniących wyżej wymienionym w tym artykule warunkom i nie podpadających pod zastosowanie art. 66, żadne inne kwalifikacje do zadość urzędu wójta gminy lub ławnika z wyboru wymagane nie będą.

Art. 68. Sołtysa obiera zebranie gromady wioskowej, z pomiędzy składających ją włościan przynajmniej trzy morgi gruntu posiadających.

Art. 69. Wójt gminy nie może brać na siebie pod żadnym pozorem innych urzędowych obowiązków, prócz prowadzenia korespondencji w interesach administracji gminnej (art. 63).

Art. 70. Czas służby z wyborów ogranicza się dla wszystkich do lat trzech. Kto wysłuży ustanowioną trzechletnią kolej, może być na nowo obrany na tenże sam lub na inny urząd, nie inaczej atoli, jak za jego zezwoleniem.

Art. 71. Na wójta gminy, ławników i sołtysów wybieranych będzie po dwóch kandydatów; jednemu z nich naczelnik powiatu (art. 16) odda urzędowanie, na które wybrany został, a drugiego tenże naczelnik ustanowi czasowym zastępcą pierwszego, na przypadek jego nieobecności, śmierci, ciężkiej choroby, zawieszenia w urzędowaniu i t. p.

Art. 72. Wybrany przez zebranie na urząd jakiego bądź rodzaju nie może odmówić przyjęcia takowego, wyjąwszy w razach następujących:

- jeśli ma więcej nad lat 60 wieku,
- jeżeli wysłużył już jedną kolej z wyborów,
- jeśli podpada ciężkiej fizycznej niemocy,
- jeżeli z powodu rodzaju zajęcia lub gospodarstwa, nie może stale przebywać w gminie.

Art. 73. Jeśliby naczelnik powiatu uznał niepodobnem dopuścić do urzędowania obranych kandydatów, to zarządzi nowe wybory. Jeśliby zaś i na tych powtórnych wyborach zostali obrani kandydaci, których zdaniem naczelnika powiatu do urzędu dopuścić nie wypada, to przedstawi o tem gubernatorowi, od którego zależać będzie lub zatwierdzić wybranych kandydatów, lub zarządzić trzecie jeszcze i już ostateczne wybory.

Art. 74. Jeśliby na nielegalność odbycia wyborów, lub na nielegalność wybranej osoby na jeden z wyżej wymienionych urzędów zaszła skarga do naczelnika powiatu, nie później jak w przeciągu dwóch tygodni po odbyciu wyborów, przynajmniej od jednej piątej części osób mających prawo nalezienia do zebrania, które zaskarżony wybór dopełniło, to naczelnik powiatu wejdzie w rozpoznanie legalności zaskarżonego wyboru, a przekonawszy się o zasadności skargi, zarządzi nowe w swej obecności wybory.

Art. 75. Na każde nielegalne rozporządzenie naczelnika powiatu, w przedmiotach poprzedzających artykułami (71, 73 i 74) objętych, skarga w przeciągu dni 30tu do gubernatora podana być może.

Art. 76. Wójei gmin, ławnicy i sołtysi, wykonać winni przedewszystkiem przysięgę przed naczelnikiem powiatu, poczem dopiero urzędowanie obejmą.

Art. 77. Naznaczenie pisarzy gminnych następuje lub z wyboru zebrania gminy, lub drogą najmu; w tym ostatnim razie naznaczenie pisarza za zgodą wójta gminy, ławników i sołtysów nastąpi. Naznaczenie pisarza dla kilku razem mniej zaludnionych i blisko siebie położonych gmin nie zabrania się.

Dopóki zarząd wojenno-policyjny utrzymanym będzie, na wojennych naczelnikach powiatów i ich pomocnikach wkłada się obowiązek mieć szczególną baczość na wybory pisarzy gminnych i na ich postępowanie, żeby ciż pisarze nie przywłaszczali sobie władzy im nie należącej i nie używali jej na ucieszenie włościan i innych obywateli wiejskich.

B. O oddaleniu urzędników gminnej administracji.

Art. 78. Wójei gmin i ławnicy, jeśliby nie wypełniali należycie swych obowiązków, lub jeśliby dopuścili się nadużyć, oddaleni będą z urzędu za decyzją gubernatora.

Sołtysi, jeśliby dopuścili się nadużyć lub zaniedbania swych obowiązków, mogą być od nich uwolnieni przez naczelnika powiatu, który o decyzji swej doniesie gubernatorowi powinien, z wyjaśnieniem przyczyn, które go do niej skłoniły.

Art. 79. Z przyczyn szczególnej ważności może naczelnik powiatu sam przez się, zanim decyzją gubernatora nastąpi, zawiesić w urzędowaniu każdego wójta gminy i ławnika, lecz nie na dłużej, jak na jeden miesiąc. Naczelnik powiatu atoli winien natychmiast doniesie o takim rozporządzeniu gubernatorowi i prosić o zatwierdzenie; pełnienie zaś czasowo obowiązków kandydatowi

zawieszonemu w urzędzie, a gdyby go wcale nie było, lub gdyby był nieobecnym, jednemu z ławników poruczy.

Art. 80. Pisarzy uwalniają z urzędu naczelnicy powiatowi. O zmianach zaszytych w osobistym składzie pisarzy gminnych, naczelnik powiatu co trzy miesiące składa wykaz gubernatorowi z wyjaśnieniem przyczyn, które go do nowego naznaczenia, uwalniania lub przeniesienia pisarzy skłoniły.

Art. 81. W czasie istnienia wojenno-policyjnego zarządu, wojenni naczelnicy powiatowi mocą nadanej im władzy będą mogli ostatecznie oddać z urzędowania i oddawać pod sąd wszelkich urzędników gminnej i wioskowej administracji za doniesieniem o tem właściwej cywilnej zwierzchności. (C. d. n.)

Kronika.

(Zaraza na bydło.) W drugiej połowie miesiąca lutego b. r. zaraza na bydło w lwowskim okręgu administracyjnym ustąpiła w 22 miejscach, te są: Konty i Poltew w obwodzie złoczowskim, Łęczycze, Zubkow, Jastrzębica, Horbów w obwodzie żółkiewskim, Tysmienica, Horysz przysiółek Delatyna, Niżniów, Podpieczary, Podzameczek, Buczac, Ładzkie, Uhrynów dolny, Opryszowce w obw. stanisławowskim, Podszumlańce, Potok w obw. Brzeżańskim, Wołostków w obw. Przemyskim, Krzywezyce, Rzęsna polska, Kleparów, Czyżki w obw. Lwowskim; natomiast wybuchła na nowo w 19 miejscach, które są: Zadworze w obw. Złoczowskim, Radwańce, Wulka mazowiecka, Belzec w obw. Żółkiewskim, Dobynecki, Dźwinogród, Oproszowce w obw. Stanisławowskim, Słoboda, Wyhówka w obw. Stryjskim, Barszczowice, Zboiska, Lesniowice w obw. Lwowskim, Kurowce w obw. Tarnopolskim, Cygany, Jagielnica, Juriampol, Korolówka, Jezierzany, Merława w obw. Czortkowskim.

Według wykazów urzędowych jest więc jeszcze 57 miejsc dotkniętych zarazą, z których przypada 11 na obw. Czortkowski, po 9 na obw. Żółkiewski i Lwowski, 7 na obw. Złoczowski, 6 na obw. Brzeżański, 5 na obw. Stryjski, 4 na obw. Tarnopolski, 3 na obw. Stanisławowski, 2 na obw. Przemyski, i 1 na obw. sanocki, w których na 26.854 sz. bydła w 329 oborach, zachorowało 3032 sz., wyzdrowiało 355 sz., padło 2275 sz., dano na rzeź 323 sz. chorego i 363 sz. bydła podejrzanego o zarazę, a w 15 miejscach pozostało 79 sz. bydła dotkniętego zarazą. Odtąd nastąpiło znaczne zmniejszenie się zarazy we wszystkich obwodach, z wyjątkiem Czortkowskiego.

(Teatr rumuński.) W Czerniowcach są od pewnego czasu dawane przedstawienia teatralne w języku rumuńskim, które, jak nam donoszą, są licznie uczeszczone, i w istocie zasługują na to. Niedawno przedstawiono na teatrze rumuńskim dwie narodowe i oryginalne sztuki, zadowalniające pod każdym względem. Zarzucają aktorom, że trzymają się szkoły francuskiej, ponieważ ich deklamacja jest nazbyt nadęta, znacznie odmienna od naturalnego niemieckiego sposobu deklamowania. W komedii jednak nie wiele zostawiają do życzenia, i sprawiają prawdziwą przyjemność.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 23. marca. Na naszym dzisiejszym targu były następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów: męc pszenicy (83 H) 2 zł. 74 c.; żyta (78 H) 1 zł. 33 c.; jęczmienia (68 H) 1 zł. 12 c.; owsa (48 H) 1 zł. 19 c.; hreczki 1 zł. 62 c., grochu 2 zł. 15 c., kartofli 41 c. — Cetnar siana 1 zł. 57 c., okłotów 59 c., sąg drzewa bukowego 10 zł. 25 c., sosnowego 7 zł. 88 c. w. a.

Lwów, 20. marca. Na naszym dzisiejszym targu było 172 sztuk wołów, a mianowicie z Nastassowa 2 stada po 35 i 20 sz., z Dawidowa 28 sz., z Rozdołu 10 sz., z Potutor 15 sz., z Kamionki 20 sz., ze Szczerca 20 sz., z tego sprzedano 135 sztuk, i płacono za wołu, ważącego 280 H mięsa i 30 H łożu, 44 zł., za wołu ważącego 400 H mięsa i 70 H łożu 83 zł.

Przemyski, 7go marca. W drugiej połowie z. m. były następujące ceny przeciętne czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów na targach w obwodzie przemyskim.

	Miejscę targu:											
	Przemyski		Jarosław		Jaworów		Mościska		Sąd. Wisznia		Sieniawa	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	walutą austriacką											
Mec pszenicy . . .	2	75	3	9	2	40	2	50	2	67	3	60
„ żyta . . .	1	72	1	64	1	50	1	60	1	47	2	15
„ jęczmienia . . .	1	43	1	30	1	20	1	50	1	25	2	15
„ owsa . . .	1	17	1	26	1	20	1	20	1	10	2	38
„ hreczki . . .	1	90	2	35	1	50	.	.	1	27	2	15
„ kukurudzy
„ ziemniaków	50	.	75	.	50	.	40	.	42	.	50
Cetnar siana . . .	1	66	1	40	1	60	1	35	1	15	1	65
„ wełny	95
„ nasienia koniczu	38
Sąg drzewa twardego . . .	7	.	7	22	8	.	8	.	6	50	6	77
„ „ miękkiego . . .	5	26	6	.	5	50	5	50	4	50	5	20
Funt mięsa wołowego	13	.	12	.	11	.	10	.	10	.	12
Mas okowity	60	.	83	.	60	.	40	.	54	.	70

Wiedeń, 22. marca. (Targ wiedeński na woły.) Na naszym wczorajszym targu było 589 wołów węgierskich, 1050 galicyjskich i 542 krajowych. Z tego przedano na potrzeby miasta 1327 sztuk, na prowincyje 770 sztuk, po za obrębem targu 4 sz. Waga szacunkowa 1 sz. wynosiła 500 do 700 sz. Płacono za 1 sz. 120 do 150 zł., za 1 cetnar 24 zł. do 26 zł. 25 c.

Ostatnia poczta.

Berlin, 23. marca. Dzisiejsza *Kreuztg.* pisze: Jak wiadomo, zaproponował gabinet duński konferencyę na podstawie konwencyi z lat 1851 i 1852. Tę podstawę odrzuciły Prusy. Potrzebaby przeto wyszukać inną podstawę, jeżeli ma zebrać się konferencya.

Kopenhaga, 22. marca. Król i minister wojny odjechali do armii.

Kopenhaga, 23. marca. Podług prywatnego doniesienia nie zrządziło przedwczorajsze bombardowanie Fryderycyi żadnej znacznej szkody, chociaż paliło się w kilku miejscach; ogień ugaszono spiesznie i zgorzało tylko kilka znaczniejszych budynków. Podług doniesienia w *Dagbladet* udaje się Król do Alsen.

Nowy York, 12. marca. Bombardowanie fortu Powels w Mobile nie ustaje, sądzą, że flota Foraguta nie jest dostateczna, by zdobyć mocno obwarowane Mobile. Podług pogłoski zaleca Grant koncentrację wojsk dla zajęcia Richmondu.

Hamburg, 23. marca. (Telegram z *Presse.*) Otrzymany tu właśnie telegram z Kopenhagi z 22. b. m. donosi: Król Chrystyan udał się w towarzystwie ministra wojny, jak zapewniają dla zachęcenia armii, podług innej zaś wersyi dla zabezpieczenia własnej osoby do głównej kwatery na wyspę Alsen. W Kopenhadze panuje bardzo ponure usposobienie.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 24. marca.

Hotel George: PP. Hr. Dzieduszycki Stan., z Gwoźdzca starego. — Stefanowicz Szcz., z Czerniowiec.
Hotel europejski: Brillak Jerzy, c. k. nadporucznik, z Czerniowiec.
Hotel Langa: Hr. Kiński Fran., c. k. nadporucznik, z Przeworska.
Hotel angielski: Pieniążek Ostroważ Wład., z Rzeszowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 24. marca.

PP. Terlecki Mare., do Cieszacina. — Dubek Konst., do Sarnek górnych. — Bittner Jan, c. k. porucznik, do Drohowyża. — Liwiński Wład., do Glińska.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 24. marca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	323.40	+ 4.8	90.5	południowy sł.	pochmurno
2. god. po poł.	323.97	+ 8.4	55.1	zachodni "	"
10. god. wiecz.	324.35	+ 4.7	68.7	" "	"

Kurs lwowski.

Dnia 24. marca.

	gotówka		towarem	
	zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski	5	56	5	60
Dukat cesarski	5	57	5	62
Półimperyal zł. rosyjski	9	58	9	72
Rubel srebrny rosyjski	1	83	1	85
Talar pruski	1	76	1	78
Polski kurant i pięciozłotówka	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	72	35	73	05
" " " " m. k. za 100 zł.	76	01	76	68
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	71	65	72	33
5% Pożyczka narodowa	79	62	80	25
Akcyje gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	206	67	209	—

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 24. marca.

	złr.	kr.
5% Metaliki	72	45
5% pożyczka narodowa	80	50
Losy z 1860 roku	93	85
Akcyje banku wiedeńskiego	770	—
" " kredytowego	183	70
Londyn, 10 funtów szterlingów	117	40
Dukat pojedynczy	5	62
Srebro	117	25

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 22. marca.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

	pien.	towar.
A. Państwa	—	—
W austr. wal. po 5%	67.10	67.20
" " bez kuponów	—	—
zwrotny po 5%	96.50	96.75
Z pożyczki narod. z proc.	—	—
od stycznia do lipca po 5%	80.40	80.50
od kwiet. do paźd. po 5%	80.55	80.65
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—	—
Metaliki po 5%	72.35	72.45
Metaliki z proc. od maja do	—	—
listopada po 5%	72.50	72.60
dtto. po 4 1/2%	63.50	63.75
dtto. " 4%	56	56.50
dtto. " 3%	42.50	43.
dtto. " 2 1/2%	36.	37.
dtto. " 1%	14.20	14.30
Przez. do wyl. z r. 1839	—	—
całe losy	143.50	143.75
Przez. do wyl. z r. 1839	—	—
pięta część losów	138.50	139.
Przez. do wyl. z r. 1854	90.50	90.75
Przez. do wyl. z r. 1860	—	—
po 500zł.	93.80	93.90
Przez. do wyl. z r. 1860	—	—
po 100 zł.	94.75	94.90
Renty Como po 42 lir. aust.	17.50	18.
Wylos. obl. dawn.	67.	68.
długu państ.	62.50	63.
" 4%	55.	55.50
" 3 1/2%	49.	49.50
" 3%	—	—
Przez. do los. obl. dawn. długu państ.	56.	58.
" 2 1/2%	51.	52.
" 2%	46.	47.
" 1 3/4%	40.25	40.75
" 5%	71.50	72.
dtto. z procent. za granicą	67.25	67.75
" 4%	60.50	60.50

	pien.	towar.
Banatu Tem.	72.	72.25
Kroacyi i Sławonii	75.	75.50
Galicyi	71.50	72.
Siedmiogrodu	70.75	71.25
Bukowina	70.50	71.
Z klauzulą wylos. w r. 1867	71.25	71.75
Lomb. wen. pożycz. z r. 1859	93.	—
Dług Tyrolu	—	—
" po 5%	58.50	59.
" 4%	—	—
" 3 1/2%	—	—
Dług Salcburga	58.50	59.
" 3%	—	—
" 2 1/2%	—	—
Dług Krainy	29.	30.
" 2%	—	—
" 1 3/4%	—	—

2. Stan oblig. domestykaln.

Po 3% za 100 zł.	26.	27.
" 2 1/2% " 100 "	20.	22.
" 2 1/4% " 100 "	19.50	20.
" 2% " 100 "	17.50	18.
" 1 3/4% " 100 "	15.50	16.

3. Akcyje. (Za sztukę.)

Banku narodowego	773.	775.
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	183.80	184.
Niż.-aust. tow. eskomt. po 500 zł.	618.	619.
Póln. kol. po 1000 zł. m. k.	1800.	1802.
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	191.50	192.
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	133.75	134.25
Połud. - póln. - niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	127.25	127.50
Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.	147.
Połud. kolei państw. lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	250.	252.
Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw.	208.25	208.75
Kol. Preszb. Tyrn. l. emis. po 200 zł. m. k.	30.	40.
dtto II. emis. po 200zł. m. k.	80.	85.
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	690.	700.
Kolej Aussig. - Ciepl. po 200 zł. m. k.	240.	244.
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	195.	200.

	pien.	towar.
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. gór. po 200 zł. w. a.	140.	144.
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	434.	436.
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	226.	228.
Mostu łącz. w Peszcie po 500 zł. m. k.	387.	389.
Tow. młyn. par. w Wied. po 500zł. w. a.	460.	470.
Powz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	272.	274.
Uprzyw. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	156.	156.50

4. Listy zastawne. (za 100 zł.)

Banku narod. { 6let. z r. 1857 po 5%	—	—
{ 10let. " 1857 po 5%	101.25	101.75
w m. k. { przeznaczone do los. po 5%	90.	90.50

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.50	98.
detto deito w sreb. upr. za 100 zł. w. a.	93.75	94.
Emis. z r. 1852 za 100 zł. wal. aust.	85.50	85.75
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	117.25	117.75
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	117.50	118.50
Kol. póln. po 100 zł. m. k.	93.50	93.75
Kol. póln. po 100 zł. w. a.	87.50	88.50
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	80.50	81.
Tow. żegl. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	97.	98.
Lloyda za 100 zł.	89.50	90.50
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	96.75	97.
Połud. póln. kolej kom. po 5% za 100 zł.	77.50	78.
Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	98.50	98.75

6. Losy. (za sztukę.)

Last. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	130.50	131.
Tow. żegl. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	88.	88.50
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	107.	109.
" " po 50 zł. m. k.	49.50	50.
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	29.	29.50
Esterhazego po 40 zł. m. k.	91.	92.
Salma " 40 " "	31.50	32.
Palfiego " 40 " "	29.50	30.
Clarego " 40 " "	30.75	31.25
St. Genois " 40 " "	29.50	30.
Windischgrätzka 20 zł. "	19.	19.50
Waldsteina 20 "	19.75	20.25
Keglevicha 10 "	14.50	15.

Weksle. (Na 3 miesiące.)

Amsterdam za 100 zł. hol.	—	—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	99.50	99.60
Berlin za 100 tal.	—	—
Wrocław za 100 tal.	—	—
Frankfurt za 100 zł. w. p. n.	99.50	99.75
Genua za 100 lir. piem.	—	—
Hamburg za 100 M. B.	88.25	88.50
Lipsk za 100 tal.	—	—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—	—
Londyn za 10 ft. szt.	117.45	117.65
Lugdun za 100 fr.	—	—
Medyolan za 100 lir. wł.	46.20	46.30
Marsylia za 100 fr.	46.40	46.40
Paryż za 100 fr.	46.40	46.50
Praga za 100 zł. w. a.	—	—
Tryest za 100 zł. w. a.	—	—
Wenecya za 100zł. w. a.	—	—

(31 dni po ukazaniu.)

Bukareszt za 100 piast. woł.	—	—
Konstantynopol za 100 piast. tur.	—	—

Kurs złota.

Dukaty ces. men.	5.61	5.62
dtto. pełnej wagi	5.61	5.62
Korona	16.25	16.30
20frankówka	9.39	9.41
Rosyjski imperyał	9.65	9.67
Talar związkowy	1.76	1.76 1/2
Srebro	117.25	117.50
Kurs korony w c. k. kasach 13zł. 50c.	—	—

Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.		
B. Krajów koronnych.		
Niższej Austrii	86.	86.50
Wyż. Aust. i Salcb.	84.50	85.
Czech	92.50	93.
Morawii	93.50	95.
Szlaska	88.50	89.
Styryi	87.50	88.
Tyrolu	—	—
Kar., Krainy i Wyb.	87.	89.
Węgier	74.25	74.75